

Skog och energi

På IVA-sammanträdet diskuterades skogen och energin - vad kan utvinnas, vad gör industrin?

Ake Gustavsson från skogsindustrin framhöll industrins positiva utveckling. Han trodde på att industrins vedförbrukning skulle öka från dagens 70 milj kubikmeter skog till 100 miljoner vilket motsvarar den årliga tillväxten.

Han slog vidare fast att skogsindustrin är mycket beroende av stora mängder billig el. De elbaserade processerna medför dessutom ett bättre vedutnyttjande vilket framhölls som viktigt. Industrin kan öka sin egen elproduktion men man ansåg att möjligheterna till att övergå till svartlutsförgasning och därmed effektivare elproduktionsmetoder som mycket små under en över-skådlig framtid.

Göran Lönnér var också ombedd att redovisa sina bedömningar om möjligheterna för energiuttag i skogen. Det var flera av deltagarna som innan Lönnérs anförande som i ganska höga viskningar ifrågasatte om Lönnérs potentialnivåer.

Efter att han fått chansen att redovisa de olika nivåerna och sambandet med industrins råvaruavverkning fanns kanske en större förståelse hos deltagarna på

mötet, men fortfarande en stor skepsis.

Kan verkligen skogen bidra med så stora energimängder utan att råvaran eller ekologin hotas. Ingen kunde dock peka på något fel i siffrorna, men som sagt skepsisen var stor.

Lönnér visade också med önskvärd tydlighet vilken betydelse som de politiska miljöbesluten haft för utvecklingen av skogsbränsleanvändningen.

Det första beslutet om NOx och svavelavgifter gav en skjuts i början av 80-talet och beslutet om koldioxidavgifterna en skjuts i början av 90-talet.

En annan föredragshållare som fick många ifrågasättande frågor var Jan Lindstedt från Stiftelsen Svensk Etanolutveckling som berättade om arbetet med att lansera och producera drivmedlet etanol i Sverige och internationellt.

Erik Herland från LRF redogjorde för lantbrukarnas energiscenario som innebär ett nyttjande av bioenergi på 220 TWh. Han berättade även om deras etanol projekt avseende en fullskalefabrik baserad på åkergrödor att placeras i Norrköping el-

ler Köping förutsatt att en överenskommelse med regeringen blir klar.

Lars Stigsson från Kvärner Chemrec AB, världens största leverantör av sodapannor, berättade mycket inspirerande om möjligheterna med förgasning.

Han menade på att tekniken är kommersiell, här och nu. För svartlutsalternativet arbetar man med två olika koncept.

Dels ett tillägg till befintlig sodapanna, en booster, dels nya IGCC-anläggningar.

Booster-anläggningarna såg han bara som tillfälliga lösning-

ar under en kortare tid som möjliggör för vissa bruk att senarelägga ett komplett utbyte av sodapannan. En kommersiell fullformatsanläggning har nyligen tagits i drift av Weyerhouser i USA.

Ingemar Öhrn ordförande i Skogs- och lantbruksakademien och tidigare också ordförande i Svebio framhöll i mötets sista inlägg att han var förvånad och besviken över att skogsindustrin är så passiv och ser så, mycket svårigheter när det gäller möjligheterna för energiproduktion i industrin. □

Av Lennart Ljungblom

Göran Lönnérs redovisning:

Scenario	Låg	Hög	Nutid	Ökningspotential
Rester	65	81	9	56-72
Bränsleavverkning	46	26	13	13-33
Biprodukter	17	19	16	1-3
Återvinning	4	4	2	2
Totalt	132	130	40	90-92

Göran Lönnérs redovisning av skogsbränsletillgångar efter ekologiska reduktioner och i två alternativ, dels låg skogsavverkning vilket innebär att rena bränsleavverkningar kan öka, dels hög industri efterfråga med hög industriavverkning som istället innebär att uttaget av rester ökar. I siffrorna har inte avdrag gjorts för tekniska eller marknadsmässiga hänsyn. På direkt fråga sa Lönnér att han som en privat uppfattning gissade att med sådana avdrag så skulle cirka 80 TWh kunna bli tillgängliga.

Skogscertifieringsarbetet stoppas

Den grupp som utvecklat en standard för certifiering av svenskt skogsbruk enligt Forest Stewardship Council (FSC) lyckas inte nå full enighet. Arbetet har pågått intensivt i ett år och på många områden är man överens. I några frågor av principiell karaktär står dock parterna långt från varandra. Gruppen kommer därför att nu gå tillbaka till den större intressentgruppen med drygt 80 medlemmar för diskussion och beslut om eventuell fortsättning.

Certifiering av skogsbruk enligt FSC innebär att skogsbruket skall bedrivas på ett långsiktigt hållbart sätt med hänsyn till miljö, sociala och ekonomiska faktorer.

- De frågor som man inte lyckats nå enighet om rör bland annat hur standarden skall återspegla arbetar- och ursprungsbefolkningens rättigheter, användande av främmande träslag och vissa andra aspekter på nivån rörande hänsyn till miljön.

Södra Cell självförsörjande

Inom Södra Cell räknar man med att de tre bruken Värö, Mörrum och Mönsterås Bruk kommer att vara självförsörjande på energiområdet år 2000. Samtliga tre bruk har motkraftsturbiner som genererar kraft.

Södra Cell har dessutom tecknat ett partneravtal med Sydkraft, som omfattar de tre bruken samt Södra Skogsenergi och Södra Träpulver. Partneravtalet sträcker sig över fem år och handlar bland annat om energibesparingar och dessutom om att följa upp energianvändningen och att ha en mer energisnål produktion.

Energidalen satsar på internationell utbildning

En internationell konferens i Sollefteå i oktober 1996 var startpunkten till ett ökande internationellt samarbete.

Konferensen ledde bland annat fram till en EU ansökan med partners från sju olika länder. Ansökan syftar till att forma en internationell utbildning i Bioenergi. Unesco, FN:s fortbildningsorgan är en av parterna. PanEuropean Bioenergy Master, en över hela Europa enhetlig vidareutbildning inom bioenergi är målet.